Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-йил чиқиши | № 25 (4484). — ЖУМА | 4 февраль, 1972 йил, | Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон саноат корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш ва СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш ва энг асосий буюмларни ишлаб чиқариш юзасидан 1972 йил январь ойи планини бажардилар.

Саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 101,3 процент бажарилди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари 1971 йилнинг январидагига нисбатан 8,4 процент ошди.

Бухоро областидан ташқари Ўзбекистоннинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССР саноати маҳсулотни реализация қилиш январь ойи планини бажардилар.

Пахта тозалаш, гўшт ва сут саноати корхоналари январь ойида пландан ташқари айниқса кўп маҳсулот берди.

Республиканинг темир йўл транспорти ва автомобиль транспорти коллективлари, шунингдек алоқачилари январь ойи планини адо этдилар. (ЎзТАГ).

▲ СУРАТДА: Оржоникидзе районидаги хўжалик буюмлари фабрикасининг илғор ишчиларидан М. Мирзаева ва Ф. Сергеева ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар смена топшириқларини 110-120 процентдан бажариб, ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлишаяпти.

Ф. АБДУРАСУЛЕВ фотоси.

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

3 февраль куни Тошкентда республика саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш ходимлари партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чақирди.

Йиғилишга область партия комитетларининг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари билан шуғулланувчи секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, область, шаҳар ва район партия комитетлари саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш бўлимларининг мудирлари, касаба союз ва комсомол органларининг ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, саноат, транспорт, алоқа корхоналари, қурилиш—монтаж ҳамда лойиҳалаш ташкилотларининг инженер-техник ва раҳбар ходимлари, республика партия-хўжалик активлари таклиф этилди.

Актив йиғилишида Белоруссия ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари В. Е. ЛОБАНОК бошчилигидаги Белоруссия ССР делегацияси ва РСФСР Иваново область Ижроия Комитетининг раиси А. Г. САЗИКИН бошчилигидаги Иваново область делегацияси иштирок этдилар.

Актив йиғилиши «Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан олдин бажариш юзасидан Ўзбекистон саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шу масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. АНИСИМКИН доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда: Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. МУСАХОНОВ, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. КАМОЛОВ, Фарғона область Ижроия Комитетининг раиси. Х. УМАРОВ, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Е. Л. ГУБИНА, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. УСМОНОВ, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министри Ф. ХЎЖАЕВ, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. В. ОКУНСКИЙ, Ўзбекистон ССР Қурилиш министри С. И. ИБРОҲИМОВ, Бухоро шаҳар партия комитетининг секретари У. Х. КАМОЛОВ, Ўзбекистон ССР Озиқовқат саноати министри В. СОДИҚОВ, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрининг биринчи ўринбосари В. Н. АРБУЗОВ, Ўзбекистон Касаба союзлари Советининг раиси М. А. ЗОИДОВ, Сирдарё область партия комитетининг секретари Р. С. ҚОСИМОВ, Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи А. М. ҚОДИРОВ, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри М. ИБРОҲИМОВ, «Ўзбекшахтострой» трести партия комитетининг секретари Ю. Н. ОСТРЯКОВ қатнашдилар.

Азиз меҳмонлар-Иваново область Ижроия Комитетининг раиси А. Г. САЗИКИН, Белоруссия ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари В. Е. ЛОБАНОК, Минск радио заводи радио аппаратлари созловчиси, КПСС XXIV съездининг делегати С. А. СУРАЕЦнинг нутқларини йиғилиш аҳли самимий кутиб олди.

Иваново тўқимачилари қўли билан ўзбек пахтасидан тўқилган газламани Яковлев тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, РСФСР Олий Советининг депутати, КПСС XXIV съездининг делегати А. В. СМИРНОВА залда ҳозир бўлган кишиларнинг қарсаклари остида Ўзбекистон меҳнаткашларига эсдалик совға қилиб топширди.

Партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш меҳнаткашларининг тўққизинчи беш йиллик иккинчи йили планини муддатидан олдин бажариш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини якдиллик билан маъқулладилар.

(ЎзТАГ).

▲ ПОЙТАХТИМИЗДАГИ «Таштекстильмаш» заводида тайёрланаётган турли хил машиналарга талаб йил сайин ортиб бормоқда. Корхона тамғаси босилган машиналар Англия, Ҳиндистон, Арабистон, Сурия ва бошқа мамлакатларга жўнатилмоқда.

Суратда: йигирув машиналари йиғувчи слесарь Кенжа Озиевни кўриб турибсиз.

КОЛХОЗ ФЕРМАСИДА

▲ ЯНГИЙЎЛ районидаги «Қизил Октябрь» колхозида паррандачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Товуқлар парвариши намунали ташкил этилаётганлиги туфайли уларнинг маҳсулдорлиги ортиб бормоқда. Фермада 1400 та товуқ боқилади. Илғор товуқбоқар Раҳмон Норхўжаев давлат планини ярим йилда бажариш юзасидан олган социалистик мажбуриятни муддатида ошириб адо этиш учун астойдил меҳнат қилаяпти. У ҳозиргача 1000-1500 донага яқин тухум топширди.

Суратларда: (ўнгда) товуқлар ферма ҳовлисида (чапда) товуқбоқар Р. Норхўжаев.

О. ҚОЗОҚБОЕВ фотолари.

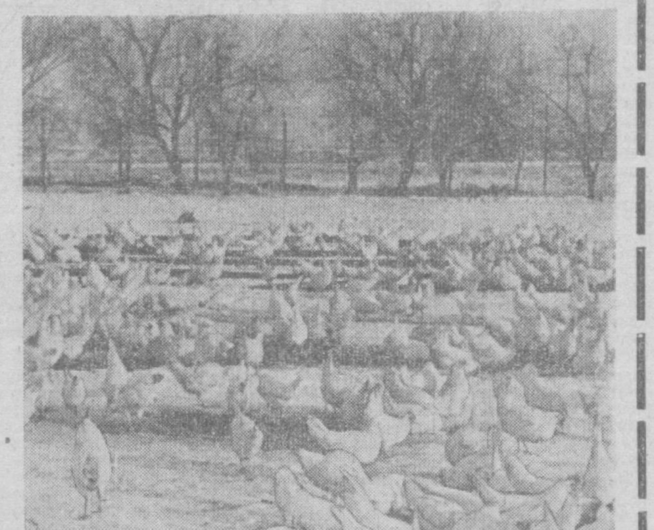

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

1-«Пискент» совхози райондаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Совхоз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, хўжаликнинг барча соҳаларида қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Азамат пахтакорлар 3 минг 800 гектардан зиёд майдонга чигит экиб, давлатга гектаридан пландаги 24 ўрнига 28 центнердан «оқ олтин» сотдилар. Пахтанинг 70 процентдан кўпроғи «зангори кема»ларда териб олинди. Шунингдек, полиз, сабзавот экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштирилиб, план топшириқлари муддатидан илгари ошириб бажарилди.

Хўжаликда чорвачилик ҳам асосий тармоқлардан ҳисобланади. Бундан икки-уч йил муқаддам бу соҳадан совхозга фойда келмас эди. Чорвачилик мутахассислари уни рентабелли соҳага айлантириш йўлида бош қотирдилар. Илғор тажрибаларни қунт билан ўргандилар. Бу борада қатор тадбирларни амалга оширдилар. Жумладан, чорва молларининг зотдорлиги яхшиланди. Мустаҳкам тўйимли ем-хашак базаси тайёрланди. Дағал хашак майдаланиб буғлаш усули билан молларга берилди. Бузоқлар ёшига қараб алоҳида хоналарда боқилди. Сигирларни тўрт цилиндрли установка билан соғишга ўтилди. Молларга озуқа бериш, суғориш, молхоналарни тозалаш ишлари механизациялашди. Янги туғилган бузоқлар сунъий сут билан боқилди. Чорва ходимларига ҳақ тўлаш яхшиланди. Юқори кўрсаткичларга эришган ферма ходимларига қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилди. Бундан ташқари, директор фондидан мукофотлар ажратилди. Уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланди. Ферма қошида ташкил этилган лабораторияда сутнинг миқдори ва ёғлилиги алоҳида ҳисобга олинди ва шунга қараб сут соғувчиларга ҳақ тўланди. Шунингдек қорамол, бузоқ ва чўчқа боқарларга чорва туёғига қараб эмас, семиртириш ҳисобида ҳақ берилди. Натижада 1970 йили хўжалик чорвачиликдан 18 минг сўм даромад олди.

Совхоз чорвадорлари эришилган дастлабки ютуқларни мустаҳкамлаш ва чорвачиликдан янада юқори даромад олиш учун астойдил курашдилар. Уларнинг меҳнати қисқа вақт ичида ўз самарасини кўрсатди. Чорвачиликдан 1971 йилда 60 минг сўм фойда олинди.

Ҳозир совхоз фермаларида икки минг бошга яқин йирик шохли, жумладан, 400 бошдан зиёд соғин сигир, 3600 бош қўй, 6600 бош чўчқа ва бошқа чорва моллари боқилмоқда. Хўжалик чорвадорлари сут соғиб олишда районда энг юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ҳар бир соғин сигирдан давлатга ўртача 2470 килограммдан сут соғиб топширилди. Шундай қилиб, давлатга пландаги 650 ўрнига 803 тонна сут, 200 тонна ўрнига 260 тонна гўшт, 6,5 ўрнига 8 тонна ингичка толали жун сотилди.

Бу ютуқларда илғор сут соғувчилар ва молбоқарларнинг ҳиссаси каттадир. Лутфи Юсупова ўзига бириктирилган 30 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2800 килограммдан сут соғиб олишга эришди. У совхоздан 410 сўм мукофот пули олди. Қурбонгул Ирисбоева эса ҳар бош соғин сигирдан 2650 килограммдан сут соғиб олиб, 320 сўм мукофот олди. Молбоқарлардан Олим Шокиров, Қудрат Нишонов, Абдулҳақ Абдулмонов, чорва мутахассисларидан Махмуд Қамбаров, Мамад Аҳмедов, Исмоил Раҳимов, чўчқабоқарлардан Валя Баромина, Зина Сквородина каби ўртоқларнинг номини совхоз ишчилари ҳурмат билан тилга олишади.

Хўжалик чорвадорлари ва мутахассислари бу йил янада юқори кўрсаткичларга эришиш учун астойдил курашмоқдалар. Улар биринчи навбатда мустаҳкам ем-хашак базасини тайёрлаб қўйдилар. 2137 тонна ўрнига 2200 тонна дағал-хашак, 3200 ўрнига 3710 тонна силос, 200 тонна сенаж ва бошқа озуқа тайёрланди.

Хўжалик чорвадорлари бу йил давлатга 750 тонна сут, 260 тонна гўшт ва бошқа чорва маҳсулотлари топшириш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун курашмоқдалар.

М. ИБРОҲИМОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Пискент райони.

Миср Араб Республикасининг президенти Анвар Садат Москвага келди

Миср Араб Республикасининг президенти, Араб Социалистик иттифоқининг раиси Анвар Садат Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан дўстона ғайри расмий визит билан 2 февралда Москвага келди.

Миллий хавфсизлик масалалари бўйича президент маслаҳатчиси Муҳаммад Хафиз Исмоил ва ташқи ишлар министри Муҳаммад Мурод Ғолиблардан иборат делегация президент Анвар Садатга ҳамроҳ бўлмоқда.

Миср Араб Республикаси ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида президент Анвар Садатни ва унинг ҳамроҳларини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Москва шаҳри меҳнаткашларининг вакиллари олий мартабали меҳмонни табрикладилар.

Кутиб олувчилар орасида Миср Араб Республикасининг СССРдаги элчиси Яхё Абдил Қодир, Миср элчихонасининг дипломатия ходимлари, шунингдек араб мамлакатлари дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

Аэродромнинг учиш майдонида СССР Қуролли Кучларининг уч тури — пиёда аскарлар, учувчилар, денгизчилар фахрий қоровулда саф тортиб турдилар. Давлат гимнлари ижро этилди.

Миср Араб Республикасининг президенти фахрий қоровул бошлиғининг рапортини қабул қилди. Анвар Садат А. Н. Косигин билан бирга совет жангчилари сафи олдидан ўтди.

Миср Араб Республикасининг президенти Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин ўртоқлар ҳамроҳлигида аэродромдан шаҳарда ўзига ажратилган резиденция томон йўл олди. (ТАСС).

СССР БИЛАН ГФР ЎРТАСИДА ТУЗИЛГАН ШАРТНОМА РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ УЧУН ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

СССР Министрлар Совети СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1970 йил 12 августда Москвада имзоланган Шартномани маъқулади ва СССР Олий Совети Президиумининг ратификация қилиши учун тақдим этди. (ТАСС).

СОБИР РАХИМОВ РАЙОНИ МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети область шаҳарлари ва Тошкент шаҳар районлари саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари коллективларининг 1971 йил тўртинчи квартал социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб, қарор қилдилар.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Собир Раҳимов райони (район партия комитетининг секретари М. Х. Қурбонов, район ижроия комитетининг раиси Г. В. Рафиқов ўртоқлар)га берилди. Бу район саноат маҳсулотларини реализация қилиш квартал планини 103,1 процент қилиб бажарди. Меҳнат унумдорлиги 101,3 процентга, товар маҳсулотлари таннархи бўйича 574 минг сўмлик иқтисодий тежамкорликка, асосий фондлардан фойдаланиш топшириғини 126,7 процентга, жумладан ишлаб чиқариш учун мўлжалланган фондларни ўзлаштириш планини 150,6 процентга, капитал жамғарма бўйича планни 102 процент бажарилишига эришилди.

Байроқ Бекобод шаҳридан олиб берилади.

ОЙЛИК ИШ ҲАҚИ — 339 СЎМ

Оққўрғон районидаги Ҳамза номли колхозда тўққиз сут соғувчи аёл бор. Ҳаммаси ўз касбига ихлос қўйишган. Чорва молларини меҳр билан боқиб, молхоналарни озода тутиб, сут булоғини муттасил равишда кўпайтиришяпти.

Ўтган йили улар энг кўп сут соғиб олишга эришдилар. Давлатга пландаги 360 ўрнига 400 тонна серқаймоқ сут сотилди. План ўтган йиллардагига нисбатан муддатидан бир ярим ой илгари адо этилди. Ҳар бир соғин сигирдан олинган сут 2 минг литрдан ошиб кетди.

Чорва моллари туёғини кўпайтириб, маҳсулдорлигини оширишда, зотини яхшилашда ҳар бир чорвадор муносиб ҳисса қўшмоқда. Айниқса Умриниса Ўсарова сигирлардан кўп сут соғиб олишда ўрнак кўрсатиб ишламоқда. Партия ва ҳукуматимиз унинг меҳнатини юксак баҳолади. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Камтар, тиниб-тинчимас бу аёл билан суҳбатлашамиз. У ўз касбдошларининг фикрини ифода қилиб, бундай деди:

— Биз партиямиз XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун ҳаракат қиляпмиз. Бутун эътиборимиз беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажаришга қаратилган. Меҳнатимиз зое кетмаяпти. Ўтган йили планни ортиғи билан бажардик. Энди беш йилликнинг иккинчи йил режаларини белгилаб оляпмиз. Биз, сут соғувчилар бу йил ишлаб чиқариш планини ноябрь ойида бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдик. Бу мажбуриятларни бажариш учун бизда барча имконият бор. Резервларни ишга соламиз, айниқса, моллар озуқасини яхшилаб, серсут бўлишига эришамиз. Шу билан бирга жайдари сигирлар ўрнига зотли сигирларни кўпайтирамиз.

Колхозда кўп маҳсулот топшираётган кишиларга яхши ҳақ тўланяпти. Ўрток Ўсарованинг ўн ойлик даромади 1899 сўмга тўғри келди. Мусобақада Назима Маназрова ундан ҳам ўзиб кетди. Дугонасидан кўп сут соғиб олганлиги сабабли даромади ҳам салмоқли бўлди. Ўн ойлик иш ҳақи 2253 сўмни ташкил қилди. Бу илғор сут соғувчининг ўртача ойлик иш ҳақи 226 сўмга тўғри келади.

Колхознинг чорвачилик бўйича бухгалтери Ким Фёдор, сут соғувчиларнинг даромадларини бирма-бир чўтга солиб чиқди. Назиманинг қўшимча олган ҳақининг ҳар бир сўмига 300 граммдан шоли ёзилган. Хўжаликдаги даромад тақсимотида ойлигига яна 50 процент қўшимча ҳақ ёзилган. Шундай қилиб, Назима Маназарованинг ўтган йилдаги ўртача ойлик иш ҳақи 339 сўмга тўғри келди.

Ҳури Қосимова, Шакар Муҳамадиева ва бошқа сут соғувчилар ҳам ана шундай баракали меҳнат қилишиб, кўп даромад олмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

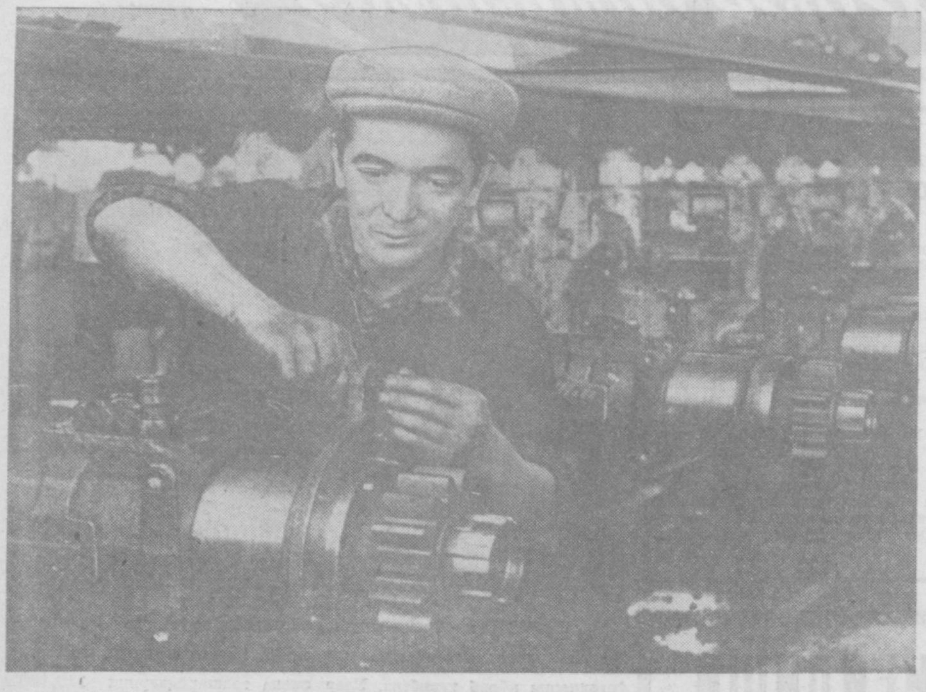

● ТОШКЕНТДАГИ «Подъёмник» заводи кўпгина қардош социалистик мамлакатлар учун кўтарма кранлар тайёрлаб бераётир. Суратда: Куба учун тайёрланаётган буюртма. Олдинги қаторда корхонанинг пешқадам ишчиси Анатолий Искандаров.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

СОЦИАЛИСТИК ҲАМДЎСТЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА

Жаҳон социалистик системасини янада жипслаштириш ва ривожлантириш, қардош социалистик мамлакатлар ва уларнинг марксчи-ленинчи партиялари билан ҳамкорликни кенгайтириш масалалари КПСС ташқи сиёсий фаолиятида ҳамиша асосий ўринда туради. Партия XXIII съездидан кейинги йиллар мобайнида КПСС Марказий Комитетининг катта куч-ғайрат сарфлаши туфайли жаҳон социалистик системаси ҳал қилувчи антиимпериалистик куч сифатида, тинчлик ва социал тараққиёт таянчи сифатида янада кўпроқ мустаҳкамланди.

КПСС XXIV съезди Резолюциясида таъкидланганидек, баъзи қийинчилик ва мушкулотлар бўлишига қарамай, социалистик мамлакатларнинг дўстлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш ҳукмрон тенденция бўлиб қолди.

Икки жаҳон системасининг кураши кескинлашаётган ҳозирги вазиятда капиталистик давлатлар ўзларини кемираётган зиддиятлар кучайиб бораётганлигига қарамай, эксплуататорлик тузумини сақлаб қолмоқ ва мустаҳкамламоқ, бой берилган позицияларини қайтариб олмоқ учун ўз кучларини бирлаштиришга интилмоқдалар. Империализм Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши агрессия қилиш мақсадида тузилган ҳарбий блокларни активлаштиришга интилиши билан бирга социалистик системага қарши идеология курашини кескинлаштирмоқда, унинг иқтисодий тараққиётини секинлаштиришга уринмоқда.

Ана шундай мураккаб халқаро шароитда тинчлик ва халқлар хавфсизлигини таъминлаш ҳамда империалистик агрессия сиёсатига зарба бериш учун социалистик мамлакатларнинг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий соҳалардаги ҳамкорлигини муттасил такомиллаштириш, социалистик ҳамдўстлик жипслигини янада мустаҳкамлаш ҳаётий заруратдир.

Социалистик ҳамдўстлик жипслиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш масалалари партия XXIV съездининг ҳам диққат марказида бўлди. Съезд КПСС Марказий Комитетига социалистик давлатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар билан ҳамкорликни (жаҳон социализм системасининг бирлиги ва жипслиги аввало шу ҳамкорликка боғлиқдир) бундан буён ҳам мустаҳкамлаб, ривожлантириб боришни, халқаро сиёсат, иқтисодий муносабатлар соҳасида, шу жумладан иқтисодий интеграцияни ривожлантириш соҳасида социалистик давлатлар билан ҳамкорликни бутун чоралар билан кенгайтиришни, илмий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлаб боришни топширди.

КПСС XXIV съезди социалистик мамлакатларнинг кўп томонлама сиёсий ҳамкорлиги тобора мустаҳкам ва актив бўлиб бораётганини кўрсатиб ўтди. «Бундай ҳамкорлик, — деди Л. И. Брежнев — тажрибаларимиз билан бир-биримизни бойитиб, социализм ва коммунизмни бойитиб, социализм ва коммунизм қурилишнинг принципиал проблемаларини биргаликда ишлаб чиқишимизга, иқтисодий алоқаларнинг энг рационал формаларини топишимизга, ташқи сиёсий ишларда муштарак йўлимизни коллектив бўлиб белгилаб олишимизга, идеология ва маданият соҳасидаги ишларимизга оид масалалар юзасидан фикрлашиб туришимизга имкон берди».

Социалистик давлатлар ва уларнинг партиялари ўртасида сиёсий ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда такомиллаштира бориш зарурлиги ҳозирги вазиятда бир қатор шарт-шароитлар билан боғлиқдир.

Биринчидан, социалистик мамлакатларга сиёсий ҳамкорлик ва жипсликнинг зарурлиги тинчлик, демократия ҳамда социализм учун кураш мақсадларининг муштараклигидан, умумий душман — империализмга қарши кураш вазифаларидан келиб чиқади.

Иккинчидан, сиёсий ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш социалистик мамлакатларга халқаро майдонда ўзаро келишилган йўл топиш, бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилиш имконини беради.

Маълумки, социалистик давлатларнинг ташқи сиёсий ҳаракатлари ўз олдига социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни таъминлаш, империализм ва унинг агрессив сиёсатига қарши курашда халқаро ишчилар синфи ҳамда миллий-озодлик ҳаракатларини қўллаб-қувватлашни мақсад қилиб қўйган. Социалистик мамлакатларнинг сиёсий бирлиги қанчалар мустаҳкам бўлса, улар халқаро майдонда қанчалар жипслик билан ҳаракат қилсалар, тинчликни сақлаш иши, ҳар бир мамлакатда социализм ғалабалари шунчалар мустаҳкам бўлади.

Учинчидан, социалистик мамлакатлар сиёсий ва ҳарбий ҳамкорлигини мустаҳкамлаш зарурати ҳозирги халқаро вазият, империализмнинг агрессив сиёсати ва унинг тинчлик ҳамда халқлар хавфсизлигига қилаётган таҳдидлари билан изоҳланади.

КПСС ўзининг XXIV съездидан кейин ўтган даврда қардош партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстликни янада жипслаштириш, унга кирувчи мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш, социалистик иқтисодий интеграцияни амалга ошириш, сиёсий ҳамкорлик асосида

СОВЕТ ТИНЧЛИК ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

халқаро майдондаги ҳаракатларни мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта иш қилди.

Социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарларининг 1971 йил 2 августда Қримда бўлиб ўтган дўстона учрашувида жаҳон сиёсатининг йирик масалалари коллектив бўлиб қараб чиқилди. Учрашув қатнашчилари социалистик ва коммунистик қурилишнинг муваффақиятли бориши, социал системаси турли мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш, ишчилар синфи ва социализм иши янги ғалабаларга эришиши учун социалистик ҳамдўстлик, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат, барча антиимпериалистик кучлар бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидладилар.

Америка агрессорларига қарши курашда қаҳрамон Ҳинди-Хитой халқларига зарур ёрдам кўрсатиш қарори қатъий ва сира ўзгармаслигини Қримдаги учрашув янгидан тасдиқлади. Араб халқларининг Яқин Шарқда тинчликни тиклаш ва Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш йўлидаги адолатли курашини қўллаб-қувватлашда қарашларнинг тўла бирлиги тасдиқланди. Социалистик мамлакат раҳбарлари фикр алмашув вақтида Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш масалаларига жиддий эътибор бердилар.

«Варшава Шартномаси мамлакатлари, — деди Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига Ҳисобот докладида, — Европада тинчликни мустаҳкамлашнинг кенг программасини ўз ташаббуслари билан кўтариб чиқдилар, мавжуд давлат чегараларининг барқарорлигини таъминлаш тўғрисидаги талаб шу программанинг асосий талаби бўлди». Шу программани ишлаб чиқиш ва конкретлаштиришга бағишлаб Сиёсий Маслаҳат Комитетининг бир неча мажлиси ўтказилди. Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрларининг 1971 йил 30 ноябрь ва 7 декабрда Варшавада бўлиб ўтган кенгашида хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақиришга тайёргарлик кўриш билан боғлиқ проблемалар муҳокама қилинди.

Шу йил 25—26 январда Прагада Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қабул қилган ҳужжатлар Европа қитъасидаги кескинликни янада юмшатиш манфаатларига батамом мос бўлиб тушади. Умумевропа кенгашини амалий равишда тайёрлаш ва чақиришдан иборат етилган эҳтиёжга жавоб беради ҳамда Европа халқларининг тинчликсеварлик орзу-умидларини рўёбга чиқаришда, шубҳасиз, муҳим роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг 1971 йилда Югославия, Болгария, Германия Демократик Республикаси ва Польша Халқ республикасига қилган сафарлари социалистик мамлакатлар билан сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорликни янада мустаҳкамлашнинг муҳим қадамлари бўлди.

Белградда ўртоқ Л. И. Брежнев билан ЮСФР президенти, Югославия Коммунистлар союзининг раиси ўртоқ Иосип Броз Тито ўртасида бўлган биродарларча очиқ ва ҳамжиҳатлик руҳидаги музокаралар Совет-Югославия Баёнотини қабул қилиш билан якунланди. Бу муҳим сиёсий ҳужжатда СССР билан ЮСФР ўртасидаги ҳамкорликнинг асослари ва истиқболлари ёрқин ифодалаб берилди.

Венгрия, Болгария, ГДР ва Польшада сидқидиллик билан ўтган суҳбатларда муҳокама этилган барча масалалар юзасидан, жумладан Европа ва жаҳон сиёсатининг актуал масалалари юзасидан, томонларнинг қарашлари батамом бир хил эканлиги тасдиқланди.

Ўртоқ А. Н. Косигин Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг таклифига биноан 1971 йил 26 октябрдан 30 октябргача дўстона визит билан Кубада меҳмон бўлиб турди. Куба Коммунистик партияси Сиёсий бюроси ва секретариатининг аъзоси, Куба республикаси Президенти Освальдо Дортикос Торрадо Совет Иттифоқига дўстлик визити билан келди. Дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатларда СССР билан Куба республикаси ўртасидаги қардошларча дўстлик муносабатларини, сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масалалари кўриб чиқилди. Томонлар ҳозирги халқаро аҳволга ва бутун дунёда революцион жараён чуқурлашиб бораётганлигини кўрсатувчи ижтимоий ривожланишга баҳо беришда ўзларининг тўла равишда якдил эканликларини изҳор қилдилар.

1971 йил октябрь ойининг бошларида ўртоқ Н. В. Подгорний бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси Вьетнам Демократик Республикасига визит билан бориб келди. Мазкур визит чоғида мана шу қаҳрамон мамлакат билан СССРнинг бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги ўзининг янги ёрқин ифодасини топди.

Юқорида қайд этилган дўстона сафарлар Совет Иттифоқининг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаша, тинчликни сақлаш, ташқи сиёсий вазиятни ва халқлар ўртасидаги ҳамкорликни яхшилаш манфаатларига хизмат қиладиган тадбирлар бўлди.

Бир қанча чора ва тадбирлар коллектив бўлиб ишлаб чиқилганлиги ва амалга оширилганлиги натижасида кейинги йилларда Варшава Шартномасининг ҳарбий ташкилоти такомиллашди. Иттифоқчи давлатлар партия ва ҳукуматларининг доимий ғамхўрликлари туфайли Бирлашган қуролли кучлар юксак даражада тайёр ҳолда турибди ва қардош халқларнинг тинч меҳнатини таъминлашга қодирдир.

Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқлари ҳамда армиялари ўртасидаги қардошларча дўстлик, ҳар томонлама ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам муносабатлари барқарор характер касб этиб, борган сари мустаҳкамланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига Ҳисобот докладида таъкидланганидек, социализм лагерига ҳужум қилишга, уни заифлаштиришга, меҳнаткашларнинг социалистик ғалабаларига путур етказишга ва бу ғалабаларни йўққа чиқаришга уринаётган кучлар йўлида социалистик мамлакатларнинг қардошларча бирлиги энг мустаҳкам тўсиқдир.

Социалистик ҳамдўстлик жипслигини ва унинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашда иқтисодий соҳадаги ҳамкорликнинг аҳамияти сиёсий ҳамкорлик аҳамиятидан кам эмас. Совет Иттифоқи ва қардош давлатлар ўз миллий экономикаларини ривожлантиришда бир-бирларига бутун чоралар билан ёрдамлашишга интиладилар.

Социалистик иқтисодий интеграциянинг чуқурлашиб бориши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар тараққиётининг ҳозирги босқичининг характерли белгисидир.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 1971 йил 27—29 июль кунлари бўлиб ўтган XXIV сессияси социалистик мамлакатлар ҳаётида катта воқеа бўлди. Сессияда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ҳамкорлигини такомиллаштириш ва уларнинг иқтисодий интеграциясини чуқурлаштиришнинг комплекс программаси қабул қилинди. 15—20 йил мобайнида босқичма-босқич амалга оширилиши мўлжалланган бу программа ҳар бир қардош мамлакат иқтисодий ва социал-сиёсий ривожининг яқин келажакка мўлжалланган вазифаларини ҳисобга олган ҳолда коллектив равишда ишлаб чиқилган.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1971) Пленумида ўзининг XXIV съездидан кейинги даврда партиямиз қардош партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстликни янада ривожлантириш, унга кирувчи мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама ва тенгҳуқуқли ҳамкорликни кенгайтириш, социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш, қардош давлатларнинг халқаро майдондаги ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта иш қилганлиги алоҳида қайд этилди.

Партия Марказий Комитети ноябрь Пленумининг «КПСС XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» қабул қилган қарорида айтилганидек, жаҳон социализми позицияларини ҳар томонлама мустаҳкамлашни, социалистик давлатларни янада жипслаштиришга, улар билан дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга ҳаракат қилишни КПСС ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблаб, ўз халқаро сиёсатининг асосий вазифаларидан бири деб билади.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

КОМСОМОЛ ТУРМУШИ

МУСОБАҚА, МАҲОРАТ, ИЗЛАНИШ

Бизда ёшларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаётган, уларни коммунистчасига меҳнат қилишга ўргатаётган, илм-фанни эгаллашга даъват этаётган комсомол ташкилотлари оз эмас. Ҳозирги кунда бу ташкилотлар йигит ва қизлар эътиборини тўққизинчи беш йиллик мажбуриятларни шараф билан бажаришга қаратмоқда.

Шу мақсадда социалистик мусобақани ташкил этишда саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг комсомол комитетлари бой тажриба тўплаганлар. Коммунистик меҳнат коллективи ва коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номларни олиш учун ўтказилаётган мусобақалар айниқса оммалашиб бораяпти. Бундай мусобақаларда ёшларнинг шахсий ҳиссалари яна ҳам яққолроқ намоён бўлмоқда.

Ҳозирги кунда шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ишлаётган йигит-қизларнинг 10 мингдан ортиғи коммунистик меҳнат зарбдоридир. Яна 8 минг йигит-қиз бу номни олиш учун қизғин мусобақалашаяпти. Шуниси қувончлики, зарбдорларнинг аксарияти тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йили ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

КПСС XXIV съездига тайёргарлик даврида шаҳримиз саноат корхоналарида ажойиб бир ташаббус туғилди. Ёшларимиз «Қолоқлар бўлмасин» деган шиор остида ишлаб, маҳсулотларнинг ҳаммасини биринчи сортларга топширишга аҳд қилдилар. Қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш юзасидан бошланган мусобақа шу тариқа ой сайин кенг қулоч ёяверди. Комсомол комитетлари бу ташаббусдан ёшларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишда, давлат планларини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган мусобақалар самарадорлигини оширишда унумли фойдаландилар. Беш йилликни тўрт йилда бажаришга отланганлар сафи анча кенгайди. Кўплаб ёшлар Тошкент самолётсозлик заводи фрезерчиси Альбина Девятова ташаббусига қўшилдилар.

Комсомол комитетлари кўзланган маррага эришмоқ учун социалистик мусобақанинг турли форма ва услубларидан унумли фойдаланмоқдалар. Кейинги пайтда «Иш вақтидан тўла фойдаланайлик, ҳар бир минут коммунизм хизматига!» деган шиор остида вақтдан рационал фойдаланиш юзасидан область кўриги ўтказилаяпти. Бу кўрикда 364 комсомол ташкилотига бирлашган 40 мингдан ортиқ йигит-қиз иштирок этаяпти.

Кўрикнинг иккинчи босқичини якунлаганимизда меҳнат интизомини бузувчи ва ўз нормасини бажармовчи ёшлар сони кескин камайганлиги маълум бўлди. Меҳнатга ижодий ёндошаётган, илмий-техника тараққиёти учун жон кўйдираётган ёш рационализаторлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Улардан ўтган йили 2 мингга яқин таклиф тушди. Бу таклифларнинг қарийб 1,5 мингтаси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 1,5 миллион сўмлик иқтисодий самара олинди. Қисқа давр ичида 10 минг йигит-қиз ўз малакасини оширди, 9 минг йигит-қиз эса қўшимча касб эгаллади.

Ёшлар малакасини ошириш ва коллективлар ўртасида илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилишда Ҳамза райони комсомол ташкилоти ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Яқин-яқинларгача районда ўрта маълумотга эга бўлмаган ва иш стажи бир йилдан ошмаган ёшлар кўпчиликни ташкил этарди. Бу ёшларнинг олдига умумий таълим даражасини ва малакани ошириш вазифаси қўйилди. Бу вазифа корхоналар маъмурияти ҳамда касаба союз комитетлари, ёрдами билан секин-аста амалга оширила бошланди.

«Ташсельмаш» заводидаги Бахтиёр Собиров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларининг ҳар бири ўрта ҳисобда 20 ёшни ташкил қилади. Бригада аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб, қўшимча касбни эгаллаш ва малака оширишга қарор қилдилар. Қарор ижроси билан обрўли, деганларидек, ҳозир бригаданинг ҳамма аъзолари ўқиб ўрганмоқдалар. Бригада аъзоларидан Татьяна Ильиченко смена топшириқларини 15—20 процент ортиғи билан адо этаяпти. Ҳозир ҳар бир аъзо шахсий комплекс планга эга. Планларнинг тўла бажарилиши устида ҳамма бирдай қайғураяпти. Бригадада меҳнат интизоми доимо мустаҳкамланиб бораяпти, иш вақтидан унумли фойдаланилаяпти. Бундай бригадалар сони ҳозир районда оз эмас.

Шаҳар комсомол комитети илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилиш йўлида тинмай изланмоқда. Барча район комсомол комитетлари ҳузурида ҳозир илғор иш услубларини пропаганда қилувчи штаблар ташкил этилмоқда. Бу тадбир корхоналарда туғилаётган ҳар бир илғор ташаббус ва тажрибани зудлик билан кенг қулоч ёйдириш имконини беради. Шу тариқа қолоқликни тугатиш ва илғорлар сафини кенгайтириш имкони яратилади.

Олдимизда улкан вазифалар турибди. Беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин адо этиш учун бошланган мусобақа кўламини яна ҳам кенг қулоч ёйдириб, илмий-техника тараққиётига эътиборни кучайтириш, хўжаликларда иқтисодий тежамкорлик режимига амал қилиш бошланғич комсомол ташкилотларининг асосий вазифаларидир. Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига шак-шубҳамиз йўқ.

А. ВОЛОДАРСКИЙ,
Тошкент шаҳар комсомол комитетининг секретари.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ТЕКИН ЙЎЛЛАНМАЛАР БИЛАН

● ГУЛИСТОН. Механик-ҳайдовчи Жўрақул Рўзиев социалистик Чехословакияга қилган саёҳатидан ўзининг «Правда» совхозига қайтиб келди. Унга пахтани териб олишдаги муваффақиятлари учун туристик йўлланма текин берилган эди. Сирдарё областидаги Волков номли совхоздан Анорбой Фармонов, Жиззах районидаги «Москва» колхозидан Одил Шарипов ва бошқа кўпгина илғор механизаторлар ҳам у билан бирга қардош республикага бориб келишди.

Ҳозир Мирзачўл хўжаликларининг пахтакорларидан қирққа яқин киши Болгария сафарига отланмоқда.

ҚИШКИ ҚЎЗИЛАТИШ

● ФАРҒОНА области хўжаликларининг фермаларида қишки қўзилатиш авж олиб кетди. Ленинград районидаги Киров номли колхоз чорвадорлари совлиқлардан қўзи олишга яхши ҳозирлик кўришди. Совлиқ қўйларнинг қўзилаши учун иситилган бинолар ажратиб қўйилди, хашак, омухта ем ва бошқа озуқалар ғамлаб қўйилди. Мана шуларнинг ҳаммаси туғилган қўзиларни яхши асраб қолиш имкониятини беради.

ҚИЗЛАР КОМБАЙНЧИ БЎЛИНГЛАР!

● ЎЗБЕКИСТОНДАГИ энг катта ғаллакор район бўлган Ғаллаорол районидаги 2. «Ғаллаорол» совхозининг донгдор механизаторлари Эйтўла Эрматова, Жумагул Йўлдошева, Тожи Қурбонова, Ойқиз Разоқова ва Мусаввар Қаршибоева шундай чақириқ билан қизларга мурожаат қилишди. Республикадаги комбайнчи қизларнинг биронтаси ҳам ғаллани шу қизлардан кўра кўпроқ ўриб-йиғиб беролган эмас.

Район хўжаликларида бу чақириққа жавобан комбайнчиликни ўрганишни истаган қизлар кўпаймоқда. (ЎзТАГ).

АҲДИГА ВАФОДОР ЙИГИТ

Бўстонлиқдаги 125-автобаза коллективи шофер Николай Бублайни «аҳдига вафодор йигит» деб ҳурмат қилишади.

Николай Бублай ўтган йили ҳам баракали меҳнат қилди. У беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббусига биринчи бўлиб қўшилди. Дастлаб, у беш йиллик ичида бажарадиган ишларни тўрт йилга тақсимлаб, чиқиб, сўнг янгича план бўйича иш бошлади. Имконият бўлганда ёқилғини тежашга ҳаракат қилди. Натижа чакки бўлмади. Ўтган йил 4518 тонна-километр юк ташиш бўйича планини барвақт адо этди. Пландан ташқари 978 тонна-километр иш бажариб, йиллик планини 121,6 процентга ўринлади.

Янги йилда янги куч ва ғайрат билан иш бошлаган Н. Бублай календарни ортда қолдириб дастлабки муваффақиятни қўлга киритмоқда. У кунлик юк ташиш нормаларини 1,5—2 ҳиссага бажариб, ярим ойлик планини 10 иш кунида адо этди.

— Мен қуруқ ваъда беришни ёмон кўраман,— дейди Николай Бублай.— Беш йиллик юк ташиш планимни тўрт йилда бажараман, деб аҳд қилган эканман, сўзимнинг устидан чиқаман.

Ф. НУРМАТОВ.
«Коммунизм учун» газетасининг ходими.

● ПАРДА ШОҚУЛОВ Тошкентдаги трактор-йиғув заводида бир неча йилдан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. Смена нормасини 150—160 процентдан адо этаётган слесарь беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган. Суратда: ўртоқ П. Шоқулов иш устида.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„САНСАЛОРЛИК“

Газетамизнинг ўтган йил 16 октябрь сонида «Редакцияга хатлар» рубрикаси остида юқоридаги сарлавҳали танқидий хабар босилган эди. Унда «Мевазор» маҳалласи билан шаҳримизнинг шимолий саноат зонаси ўртасидан ўтган анҳорга қурилган кўприкнинг тахта панжаралари синиб кетганлиги, бунинг устига Бобожонов кўчасининг охирида уч йил илгари водопровод ва канализация трубалари ремонт қилинганда тротуарлар бузилиб шу давргача тузатилмаганлиги айтилган эди.

Яқинда Собир Раҳимов район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ С. Обидов ана шу материал юзасидан редакцияга жавоб ёзиб юборган. Унда айтилишича камчиликларни тузатиш учун конкрет тадбирлар белгиланган. Кўча, йўлкалар ва кўприкни ремонт қилиш ишлари шу йилнинг биринчи квартал планига киритилган.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЕР ОСТИДА ЎТТИЗ КУН

Болгариялик тўрт тадқиқотчи — Иван Петров, Георгий Йолов, Георгий Тричков ва Димитр Жишев ўттиз кун ер остида бўлишиб ташқи дунёдан батамом ажралган одам ҳаётини тадқиқ этиш бўйича тажрибани амалга оширишди.

Тажрибани бошқариб борган олимлар ғайри оддий шароитда яшаган одамнинг кўриш ва ҳаракат реакциялари қандай бўлиши ҳамда узоқ вақт қуёш таъсиридан ҳоли қолиши, моддалар алмашинуви унга қандай таъсир қилиши билан алоҳида қизиқдилар. Тўрт ёш тадқиқотчи болгар мутахассисларига яхши таниш бўлган «Топчика» ғорида ўрнатилган палаткаларда яшадилар.

ОЙ ЕРНИНГ БЎЛАГИМИ?

Маълумки, америкалик космонавтлар Ойда бўлганларида бу ердаги замин силкинишларини ўлчаб, Ерга узатувчи сейсмометрлар қолдириб кетишганди. Шу сезгир асбоблардан олинган маълумотларга кўра, Ойда ҳам ташқи қобиқ борлиги маълум бўлди. Ойнинг устки қобиғи остида анча қаттиқ қатлам — қалинлиги 25 километрлик мантия бор экан. Бу маълумотлар Ой ҳам худди Ер сингари қайноқ олов массадан иборат бўлган, деган тахминга асос бўлади. Агар шундай бўлса, у ҳолда Ой Ердан ажралиб чиққан бўлакдир, деган эски назария тасдиқланади.

МАМЛАКАТДА ЭНГ ЙИРИК

Тожикистон пойтахти Душанбада мамлакатда энг йирик автовокзал қурилмоқда. Бутун бир иншоотлар комплексидан иборат бўладиган бу автовокзалга ҳавони мўътадил сақловчи кондиционерлар ўрнатилади. Ташқи деворлари эса қуёш нурларидан асровчи мосламалар билан жиҳозланади. Вокзал бир йўла 1200 пассажирни қабул қилиш учун мўлжалланган.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

ЧИНОЗ ЧИРОЙИ

Ҳар бир қишлоқ, ҳар бир посёлка ёки маҳалланинг ўтмиши ва бугуни бўлганидек қадимий кўҳна Чиноз қишлоғининг ҳам ўз тарихи ва бугунги тарифи бор.

Қишлоқ ўтмиш қиёфасини қанчалик яхши эсласак, унинг бугунги кўрки, маданияти, аҳолисининг кечираётган фаравон турмуши кўз ўнгимизда янада равшанроқ намоён бўлади. Ҳа, бундан бир неча ўн йиллар муқаддам кўримсиз кулбалардангина иборат бўлган бугунги Чиноз қишлоғи тубдан ўзгариб кетди.

Мана бугун шу қишлоқ бағрида ўнлаб посёлка ва қишлоқлар ташкил топди. Исми жисмига мос Ойдин қишлоғи ҳам шу ерда. Жданов ёки Қаҳрамон, Пахтаобод ҳамда Қизил Октябрь, Охунбобоев, Карл Маркс қишлоқларини олайлик. Улар бир-биридан обод ва кўркам. Равон, текис кўчалар, саф тортиб турган, кўркам замонавий уй-жойлар, мактаб, медицина ва савдо тармоқлари маданий-маиший муассасалар, қишлоқ чиройига-чирой бахш этиб турибди. Деҳқон фарзанди бугун қишлоқдаги, тўртта болалар боғчасида тарбия топмоқда, бир неча мактабда билим асосларини эгалламоқда. Қишлоқ марказидаги ҳашаматли икки клуб ва икки кинотеатр ўз меҳнат аҳлининг эътиборида, маданий хизматида. 8 та кироатхона қишлоқнинг билимга чанқоқ ёшлари билан гавжум. 3 та маиший-хизмат кўрсатиш тармоғи, 10 дан ортиқ савдо корхоналари қишлоқ аҳлининг хизматига қўйилган.

Чиноз қишлоқ Совети тўққизинчи беш йиллик давомида район партия ва совет ташкилотларининг яқиндан берадиган ёрдамига таяниб, ўз олдига қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ва қишлоқ экономикасини ва маданиятини янада юксалтириш, қишлоқда қурилиш ишларини янада авж олдириш, аҳолининг маданий-маиший турмуш шароитини янада яхшилаш ва ободонлаштириш ишларини биринчи даражадаги вазифа қилиб қўйди. Шуни эслатиб ўтиш керакки, қишлоқ Совети ва унинг депутатлари олдида турган бу муҳим ҳаётий вазифалар шунчаки берилган ваъдалар бўлиб қолмай, қатъий иш планига айланиб қолди.

Қишлоқда 2-та сердаромад хўжалик — «Қизил Октябрь» ва Карл Маркс номли колхозлар бор. Бу хўжаликларда деҳқончилик маданиятини йил сайин ошириб бориш ҳисобига ... даромад ... Баракали даромад қишлоқ кўркига кўрк қўшади, деҳқон хонадонини мойга, омборини донга тўлдиради, дастурхонини эса тўкин-сочин қилади. Ўтган йил ҳам шундай, баракали сердаромад йил бўлди. Даромадга қараб қурилиш, ободончилик ишлари кенг қанот ёзди.

Иккита мактабгача ёшдаги болалар муассасалари биноси қуриб фойдаланишга топширилди. Қишлоқ марказида тўрт ярим километр йўлга асфальт ётқизилди. Қишлоқлардаги 12 километрдан ортиқ кўчалар шағал билан текисланди.

Ўқувчи болалар ва бошқа йўловчиларнинг қатнов хавфсизлигини таъминлаш мақсадида икки минг метр узунликда янгидан тротуар қуриб берилди. 70 хўжалик янги ҳовли тўларни ўтказди. Маданий-маиший хизмат кўрсатиш янада яхшиланди.

Қишлоқ чиройини янада кўркам ва обод қилиш, аҳолига кўрсатилаётган маданий хизмат даражасини оширишда ижроия комитетининг доимий комиссиялари катта ёрдам бермоқда. Қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссия деҳқончилик маданиятини ошириш, шу йўл билан ҳосилдорликни кўпайтириш билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда бош қош бўлса, ободонлаштириш бўйича тузилган комиссия халқнинг талаб ва истакларини пухта ўрганиб, кўрилажак ишларни ва режаларни ҳал қилмоқда. Доимий комиссия ёки депутатлар ўрганиб, муҳокама тайёрлаган ҳар бир масала қишлоқ Советининг сессиясида улар иштирокида ижобий ҳал қилинмоқда.

Қурилиш ва ободонлаштириш бўйича доимий комиссия депутат ўртоқ Ж. Очилов, қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссияга ўртоқ Вергасов раҳбарлик қилмоқда. Ободонлаштириш комиссияси ташаббуси билан колхозлараро йўл қурилиши ва марказий усадба ҳамда колхоз қишлоқларини ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Колхозлараро 16 километр йўл қайтадан ремонт қилиниб, асфальт ётқизилди. Қишлоқ марказига олти ярим мингдан ортиқ гул кўчатлари, қарийб етти минга яқин мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Қишлоқдаги мактабларнинг бирида жамоат йўли билан икки минг ўринли стадион қуриб ишга туширилди.

Хуллас, қишлоқ Совети ижроия комитети ва унинг депутатлари партия ташкилотларининг яқиндан берган ёрдамига таяниб, қишлоқда ва посёлкаларда кишиларнинг унумли меҳнат қилиши ва маданий ҳордиқ чиқариши учун ҳамма шароитни яратиб беришга ҳаракат қилмоқда.

— Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида, — дейди қишлоқ Советининг раиси Турсуной опа Қудратова. — зиммамизда янги вазифалар турибди. Биз бу йил илгаридан тузиб қўйилган конкрет планларимизга кўра пахтачилик ва чорвачиликни янада ривожлантириш, бу сердаромад соҳалар ҳисобига қишлоқ экономикасини янада юксалтириб, аҳоли маданий турмушини янада фаровонлаштириб боришимиз керак. Бунда асосан қишлоқ Совети депутатларининг активлигини ошириб, ҳар бир масалага ҳушёрлик ва тезкорлик билан муносабатда бўлиш талаб қилинади.

Ишонамизки, беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам қишлоқдаги ҳар икки хўжалик ўтган йилдагидек ҳамма соҳалар бўйича ажойиб ютуқларни қўлга киритади. Катта даромад тўплаб, ўз қадрдон қишлоқлари — Чиноз чиройини янада очадилар, аҳолининг фаровон ҳаёт кечиришини таъминлайдилар.

А. ШАЙХОВ.

✻

▲ БЎСТОНЛИҚДАГИ 125-автобаза коллективи Тошкент области автотранспорт хўжаликлари ичида пешқадамлардан саналади. Суратда: автобазанинг пешқадам шофёрларидан Виктор Паньков навбатдаги рейсга ҳозирлик кўрмоқда.

И. ПОРТНОВ фотоси.

✻

Биродарлашган шаҳарлар ва кемалар учрашди

...Бу воқеа бундан ўттиз йил бурун бўлган эди. Мардлик ва қаҳрамонлик рамзи бўлиб қолган Волга бўйидаги шаҳарга Англиянинг Ковентри шаҳридан мактуб келди. Бу шаҳар аҳолиси Сталинград ҳимоячиларининг шижоатига қойил қолганлигини шу хатда изҳор этиб, булар буён бизнинг шаҳарларимиз абадий дўст бўлсин, деб таклиф қилган эди. Биродарлашган биринчи шаҳарлар шу тариқа пайдо бўлди. Биродарлашган шаҳарлар жаҳон федерациясига Ўзбекистон пойтахти ҳам аъзо. Тошкент жаҳондаги олти шаҳар билан дўстлик алоқалари боғлаган 16 кемага Ўзбекистон шаҳарларининг номлари қўйилган. Булар орасида Қора денгиз пароходчилигининг пассажирлар ташийдиган энг катта кемаларидан бири «Ўзбекистон» теплоходи бор.

1 февралда Тошкентда очилган кенгаш — семинар биродарлашган шаҳарлар ва кемалар ўртасидаги алоқаларни янада активлаштиришга бағишланди.

Кенгашни чет мамлакатлар билан дўстлик ва алоқа жамиятлари Ўзбекистон президиумининг раиси Ҳ. С. Шукурова очди.

Совет ва чет эл шаҳарлари билан алоқа уюшмасининг масъул секретари Л. М. Зиннов, «Ўзбекистон» теплоходининг капитани Е. К. Баланов, Латвия дўстлик жамияти президиуми раисининг ўринбосари О. Р. Стирно кенгашда ахборот беришди.

Конференция давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАНДИ

БЕРЛИН, 2 февраль. (ТАСС). Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Прагадаги кенгашида Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер бошчилигида қатнашган Германия Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг фаолиятини Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси билан Германия Демократик Республикасининг Министрлар Совети батамом ва тўла равишда маъқуллайдилар.

Шу қарорда айтиладики, кенгашнинг якунлари Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун изчил кураш олиб бориш йўлида муайян мақсадни кўзлаб ва зўр ғайрат билан олиб бораётган эттиратганликларини кўрсатувчи янги далил бўлди. Бу йўлни КПСС XXIV съезди ва бошқа қардош партияларнинг съездлари белгилаб берди. Европада тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик тўғрисида Прагада қабул қилинган декларация хавфсизлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгашини тайёрлаш ва чақириш ишларини давом эттиришга ёрдам беради.

Германия Бирлашган социалистик партияси ва Германия Демократик Республикасининг ҳукумати Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Прага кенгаши хужжатларидан келиб чиқаётган барча вазифаларни изчиллик билан бажаришга ўз ҳиссаларини қўшишга бундан буён ҳам маҳкам бел боғлаганлар, дейилади Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси билан Германия Демократик Республикасининг Министрлар Совети қарорида.

БУХАРЕСТ, 2 февраль. (ТАСС). Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Ижроия Комитети, Румыния Социалистик Республикасининг Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Прага кенгаши иши тўғрисида РКП бош секретари, РСР Давлат Кенгашининг раиси Н. Чаушескунинг ахборотини тинглади.

Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Ижроия Комитети, Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети бир овоздан қабул қилинган қарорда қитъанинг сиёсий ҳаётига учун ва бутун дунёда тинчлик учун жуда катта аҳамиятга молик масалаларни муҳокама қилган кенгашда қабул қилинган ҳужжатларни тўла-тўкис маъқуллайдилар ва бу ҳужжатларга юксак баҳо бердилар.

Европани тинчлик ва самарали ҳамкорлик зонасига айлантириш учун актив ёрдам бериш ва бу ишга катта ҳисса қўшишга қатъий қарор берган Румыния, дейилади қарорда, Европа қитъасида хавфсизлик ва ҳамкорликни ёқлаб чиқаётган бошқа давлатлар билан бирга қурилишга жонбозлик билан қатнашади...

Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитети, Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети РКП бош секретари, Румыния Социалистик Республикаси Давлат Кенгашининг раиси Н. Чаушеску бошчилигида Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Прагада ўтказилган кенгаши ишида қатнашган Румыния делегациясининг фаолиятини маъқуллайдилар ва ташқи ишлар министрлигига кенгашда қабул қилинган қарорлар руҳида иш юритишни топширдилар.

▲ ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМнинг озодлик халқ қуролли кучлари жангчилари агрессорларга қарши қақшатқич зарбалар бермоқда. Суратда: Озодлик халқ қуролли кучлари жангчилари Куанчи вилоятида жанговар позицияда.

ВИА—ТАСС фотоси.

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ПАРИЖ, 2. Лондондерридаги ўтказилган намойиш қатнашчиларидан қонли ўч олинганлиги муносабати билан Франция Коммунистик партияси кескин норозилик билдирди. Бу ўч олиш натижасида ирландияликлардан 13 киши ўлдирилди. Бу янги жиноят учун Англия ҳукумати тўла равишда жавобгардир, дейилади Франция Коммунистик партиясининг баёнотида. Бу қонли жиноят Шимолий Ирландия халқига қарши қилинаётган репрессияларнинг янаги бир ҳалқаси.

Франция Коммунистик партияси Англия маъмурларидан репрессияларни тўхтатишни, қамоқ қўйилган ирландиялик ватанпарварларни озод қилишни, инглиз қўшинларини олиб чиқиб кетишни, оккупацияни бушатишни талаб қилди.

УРУГВАЙ КОММУНИСТЛАРИ ГАЗЕТАСИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

МОНТЕВИДЕО, 2 февраль. (ТАСС). Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи — «Популяр» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 15 йил тўлди. Пойтахтдаги спорт саройида юбилейга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Уругвай коммунистлари газетасининг юбилей сонида «Правда», «Манитэ» газеталари ва бошқа мамлакатлар компартиялари органлари редколлегияларидан олинган қутловлар эълон қилинди.

СОВЕТ ФИЛЬМИГА БИРИНЧИ МУКОФОТ

ДЕҲЛИ, 2. Бу ерда V халқаро кинофестиваль тамом бўлди. Бу фестивалнинг маданий алоқаларни ривожлантирувчи Ҳиндистон—Совет жамияти ташкил этган эди. Совет бадиий фильми «Чайковский» биринчи мукофотга сазовор бўлди. Мисрнинг «Ер» фильми учун иккинчи мукофот берилди.

ҲИНДИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ КЎМАГИ

ДЕҲЛИ, 2. Шарқий Бенгалиядан қочиб келган кишиларнинг боқиш учун Ҳиндистон ҳукуматининг бюджетидан ажратилган жамики маблағ уларни ўз ватанига — Бангладеш Халқ Республикасига қайтариб юбориш ишлари тамом бўлгунича 3.600 минг рупия ташкил қилади. ПТИ агентлигининг расмий манбаларига асосланиб шу тўғрида Калькуттадан берган хабарларида айтилишича, бултур декабрь ойининг охиригача Ҳиндистон ҳукумати бу ишга сарфланган ... рупий пул сарфлаган.

БАНГЛАДЕШ ХАЛҚИГА ЁРДАМ

ТОКИО, 2. Япония Қизил крест жамиятининг ижроия комитети Бангладеш халқига ёрдам кўрсатишга қарор қилди. Даккага жами 54 миллион иена қийматидаги озиқ-овқат ва бошқа нарсалар юборилади, шунингдек бир группа медицина ходимлари юборилади.

М. РАҲМОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДАККА. Бош министр Мажибур Раҳмон бу ерда гапириб, Покистон ҳукумати чет мамлакатлардан олган қарзларни Бангладеш ҳукумати тўламайди, деди. Покистон ҳукумати чет давлатлардан олган 20 миллиард рупий қарзнинг фақат озгина қисмигина Шарқий Покистонни ривожлантириш эҳтиёжларига сарфланди, деди Мажибур Раҳмон.

ПОРТЛАШЛАР овози ва автоматлардан отилган ўқлар Шимолий Ирландиянинг шовқин-суронни остида Ольстер камбағалларининг ўз ҳуқуқлари учун олиб бораётган кураши янги бир тусга кирди. Англия қўшинлари ... Шимолий Ирландия аҳолиси ўртасидаги тўқнашувлар туфайли 172 киши ҳалок бўлди. Аммо, бу тўқнашувлар сўнгги вақтда Ирландия ... Шимолий Ирландия аҳолисига ... келтирмоқда. Ҳамма ерда қатағон ... этмоқда. Суратда: «Темир мушт» сиёсати амалда.

(ТАСС фотохроникаси).

ЦЕЙЛОН ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

Бугун эркесвар Цейлон халқи ўз мустақиллигининг 24 йиллигини байрам қилмоқда.

Цейлон Ҳиндистон ярим оролининг жанубидаги Сарандип (Цейлон) оролида жойлашган мустақил давлатдир. Унинг халқи кўп асрлик мустамлака асоратида яшаган. 1505 йилда Цейлонга биринчи бўлиб португал мустамлакачилари кириб келдилар. 1556 йилда у голландлар қўлига ўтди. Ниҳоят, XVIII асрнинг охирларида Цейлонни инглизлар босиб олдилар. 1802 йилда Англия ҳукумати Цейлонни ўзининг мустамлакаси деб эълон қилди.

Англия империалистлари Цейлон халқини қарийб 150 йил давомида шафқатсиз эксплуатация қилиб келдилар. Бироқ, эркесвар Цейлон халқи ўз озодлиги йўлида босқинчиларга қарши курашди ва ниҳоят ғалабага эришди. 1948 йил 4 февралда Англия мустамлакачилари Цейлонга мустамлака ҳисобидан чиқди ва ўзини мустақил давлат, деб эълон қилди. Лекин, Британия доминиони ҳисобида қолди.

1956 йилда мамлакатда бўлиб ўтган умумий сайловларда ингилизлик ... Соломон Бандаранаике бошчилигидаги прогрессив халқ фронти коалицияси ғалаба қозонди. Соломон Бандаранаике бошчилигидаги янги ҳукумат мамлакатнинг ички ва ташқи сиёсатига доир жиддий ўзгаришлар қилди. Бироқ, Соломон Бандаранаикенинг тутган сиёсати ички ва ташқи реакция ғазабига сабаб бўлди. 1959 йил сентябрда у реакционерлар томонидан отиб ўлдирилди. Аммо, Соломон Бандаранаикенинг ўлими исёнчилар кутган натижани бермади. Халқ оммаси ҳукуматни қўллаб-қувватлади, Марҳум бош министрнинг ўринга унинг рафиқаси Сиримаво Бандаранаике бош министр қилиб тайинланди.

Сиримаво Бандаранаике бошчилигидаги ҳукумат халқ иқтисодий қолоқлигини тугатиш соҳасида муҳим тадбирларни амалга оширди. Мамлакатда ирригация ва агротехника соҳасида бирмунча амалий тадбирлар кўрилганлиги туфайли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча кўпайди.

Мустақиллик йилларида қатор замонавий корхоналар — цемент заводи, қанд фабрикалари, электростанциялар, кон-руда корхоналари барпо этилди. Халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш соҳаларида ҳам катта ютуқларга эришилди. Кейинги 7 йил мобайнида мактаб ўқувчиларининг сони тўрт баравар кўпайди.

Цейлон ҳукумати Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар билан дўстлик муносабатлар ўрнатди. Ҳукумат мамлакатни индустрлаш мақсадида чет эл капиталини жиловлаб ... Меҳнаткашларнинг демократик ҳуқуқларини кенгайтирди.

Цейлонда совет мутахассисларининг ... миллий индустриянинг тўнғич корхонаси — пўлат-прокат заводи қурилди. Бу эса мамлакатнинг металлга бўлган эҳтиёжини 80 процент қондирди. Шунингдек, йилига 360 минг шина ишлаб чиқарадиган ... Бундан ташқари ... муваффақиятли равишда ишлаб турибди.

1965 йилда Бирлашган Миллий партиянинг Д. Сенанаике бошчилигидаги ҳукумати ҳокимият тепасига келди. Бу ҳукумат ... хориж ... Меҳнаткашларнинг аҳволи янада оғирлашиб, нархнаво кўтарилди. 1965-70 йиллар мобайнида ишсизлар сони 350 мингдан 600 мингга етди, Бундан ташқари ... Сенанаике ҳукуматининг ... ҳукуматга бўлган ишончни йўқотди.

1970 йил май ойидаги парламент сайловларида Сиримаво Бандаранаике бошчилигидаги бирлашган фронт ... ҳукумати ... келди.

Янги ҳукумат дастлабки аҳолига бериладиган гуруч миқдорини оширди. Ташқи ва ички савдони назорат қилиб турадиган давлат савдо корпорацияси тузилди. Шунингдек, Цейлон портларига ... Цейлон ... чет эл ... банкларини ... миллийлаштирилди.

1970 йил 19 июлда ҳукумат Цейлонни эркин, суверен ва мустақил республика деб эълон қилди.

Ташқи сиёсатда ҳам анчагина ўзгаришлар юз берди. Цейлон ГДР, ВДР ва КХДР билан дипломатик муносабатлар ўрнатди.

Янги ҳукуматнинг прогрессив сиёсати ички ва ташқи реакцияга ёқмади. Маҳаллий буржуазия ... ҳукуматни ағдариш мақсадида исён кўтаришди. ... Исёнчилар ўз сўл ва сохта шиорлари билан ёшларнинг маълум қисмини ўз тарафларига тортдилар. Цейлон прогрессив ... Цейлон Коммунистик партияси ... исёнчиларга қарши ... Ҳукумат исённи бостириш учун шошилинч чоралар кўрди. ... натижасида мамлакат иқтисодига ... Натижада исён миллий экономикага 200 миллион рупия миқдорида зарар етказди.

1971 йил ноябрь ойида 1972-1976 йилларга мўлжалланган беш йиллик план эълон қилинди. Планнинг асосий мақсади ишсизликка барҳам бериш, ... кўпайтириш ва миллий экономикани юксалтириш, чет элга ... чиқариш ... ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ... ишлаб чиқариш ...

1971 йил ноябрь ойида Цейлон ҳукумати мамлакатда давлат қишлоқ хўжалик кооперативлари тузиш планини ишлаб чиқди. «Сири Лаяка» газетасининг ... кооперативлар ... Цейлон халқ банки кооперативларга узоқ муддатли кредитлар бериб, моливий ёрдам кўрсатмоқда. 1972 йил 6 январда Цейлон ҳукумати ярим вақт ичида юзта қишлоқ хўжалик кооперативи тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бунинг учун 15 миллион рупия ажратилди. Цейлон ҳукумати ... Цейлон Бандаранаикенинг айтишича, «Конституция Цейлон миллати бирлигини мустаҳкамлайди ва мамлакатда социалистик демократия жамиятини барпо этишга хизмат қилади».

Совет Иттифоқи Цейлон билан доимо яхши алоқалар ва иқтисодий ҳамкорлик ўрнатишга ҳаракат қилиб келмоқда. Шунингдек, Совет Иттифоқи Цейлонга миллий кадрлар етиштиришда ҳам катта ёрдам кўрсатмоқда.

Иқтисодий ҳамкорлик билан бир қаторда СССР ва Цейлон ўртасида маданий алоқалар ҳам муваффақиятли ривожланмоқда. Совет-Цейлон дўстлик жамиятининг ... Совет кишилари Цейлон халқини миллий экономикани ... йўлида янги улкан муваффақиятлар тиламоқдалар.

Т. ФАЙЗИЕВ.

АНГЛИЯ ЭЛЧИХОНАСИ ҚАМАЛ ҲОЛАТИДА

ДУБЛИН, 2 февраль. (ТАСС). Бу ерги Британияниниг Дублиндаги элчихонаси биноси олдида инглиз қўшинлари томонидан Лондондерридаги ўтказилган тинч намойиш қатнашчиларининг ўққа тутилганлигига қарши норозилик намойишлари икки кундан бўён давом этмоқда.

Саноат корхоналарининг ишчилари, докерлар, муассасаларнинг хизматчилари, ўқувчи ёшлари «Англиялик қотиллар, тўғрингизни шилилайда ... «Шимолий Ирландияда жабр-зулм тўхтатилсин!» деган шиор ва плакатлари кўтаришиб, Ирландия ҳаётига ...

Норозилик намойишлари ва митингларнинг мамлакатнинг ... ерда бўлиб ўтмоқда. Кўпгина бўш юртларида ишчилар иш ташлаш эълон қилдилар. Аэропортларнинг ишчилари инглиз самолётларига хизмат кўрсатишдан бош тортдилар. Англия авиалинияларининг Ирландиядаги ваколатхонаси ёпилди. Ирландия газеталари бойкот эълон қилинди.

САППОРОДА ОҚ ОЛИМПИАДА МАШЪАЛАСИ ЁҚИЛДИ

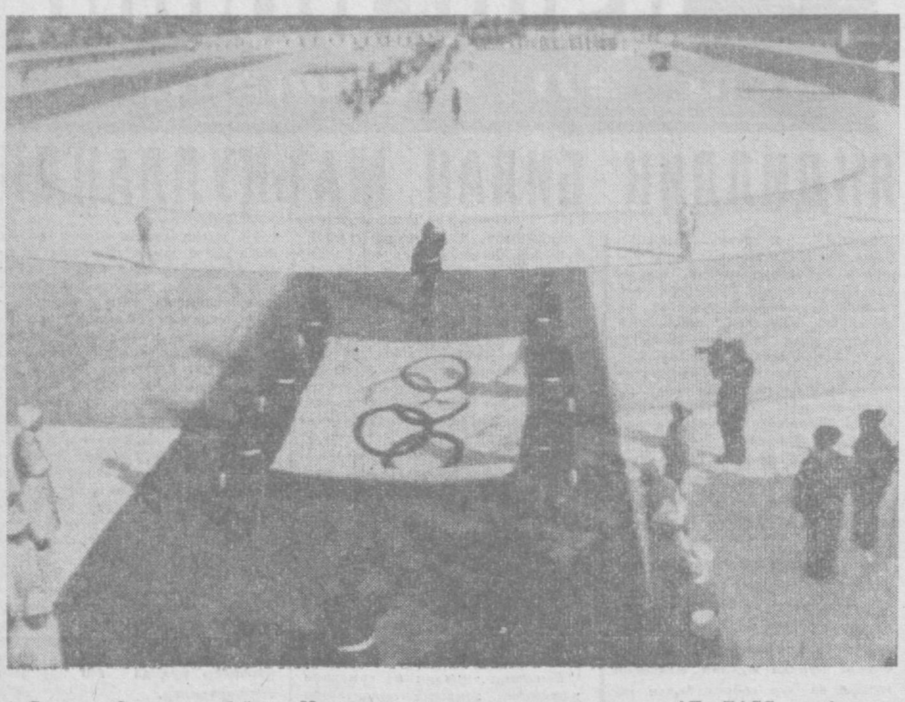

Суратда: Олимпиада байроғи Макоманан стадионига келтирилди. АП—ТАСС телефотоси.

СОВЕТ СПОРТЧИЛАРИГА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР ТИЛАЙМИЗ

САППОРО, 3 февраль. (ТАСС махсус мухбири). 3 февраль куни бутун спорт оламининг диққат-эътибори Япониянинг Саппоро шаҳрига қаратилди: бу ерда XI қишки олимпиада ўйинлари очилди. Ўйин очилиши байрами кунида «Макоманан» стадионига қарийб 60 минг томошабин тўпланди. Ер куррасининг турли жойларидаги неча юз миллион-миллион телетомошабинлар олимпиаданинг очилишини кўриб турди.

Олимпиадада қатнашаётган 35 мамлакатнинг байроқлари офтобда ҳилпираб турарди. Шу энг катта қишки мусобақага келган 1200 дан ортиқ спортчи стадиондан тантанали марш билан ўтди.

Совет командасидаги 107 спортчи программа ўн турининг тўққизтасида қатнашади.

Япония императори Хиро Хито олимпиадани очиқ деб эълон қилди, жуда катта мис тоғорада олимпиада ўти чақнаб ёнади. Осмонга 18 мингта ранг-баранг шарлар кўтарилди. Байрам мушакбозлиги зангори осмонни бир неча минут ранг-баранг қилиб турди...

Шу куни хоккейчиларнинг дастлабки мусобақалари бошланди (олимпиада чемпиони — СССР терма командаси бу мусобақалардан озод қилинган). Олимпиада 13 февралда тугайди.

СТОЛ ТЕННИСИ

Анъанавий бўлиб қолган Ўзбекистон кубоги учун бу сафарги мусобақалар анча кескин ва қизиқарли ўтди. Командалар баҳсида Тошкентнинг «Спартак» ва «Буревестник» коллективлари бошқа командаларга қараганда кучли эканликларини намойиш қилдилар ва финалга чиқдилар. Хал қилувчи учрашувда спартакчилар 5:2 ҳисобида устун келиб, биринчи ўринни эгалладилар.

Аёллар командалари ўртасида Бухоронинг «Меҳнат» ва Тошкентнинг «Буревестник» вакиллари финалда учрашдилар. Бухороликлар 5:1 ҳисобида ғолиб келдилар.

Тошкент спартакчилари билан Бухоро меҳнатчилари Москвада ўтказиладиган финал мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

КУРАШ

Швецияда машҳур полвон Клиппон кубоги учун ўтказилган традицион турнирда совет спортчилари умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгалладилар. СССР терма командаси Румыния, ГДР, Швеция командаларини орқада қолдириб, 14 очко билан ғолиб келдилар. Совет полвонлари Константинов (Ульяновск), Мегрелишвили (Тбилиси)лар шахсий ҳисобда ҳам барча рақибларини енгиб, ҳурмат пьедестолининг энг юқорисидан жой олишди.

ГИМНАСТИКА

Мамлакат гимнастика федерацияси биринчи марта кучлиларнинг кучлисини аниқловчи анкета очди. Бундан кейин ҳар йили катта муваффақиятга эришган гимнастикачилар йилнинг энг кучли гимнастикачиси сифатида эълон қилиниб борилади. Ўтган йилги кўрсаткичларга кўра жаҳон ва Европа чемпиони Людмила Турищева энг яхши гимнастикачи деб тан олинди. Европа чемпиони Тамара Лазакович ҳамда тбилисилик ўқувчи Нина Дронова иккинчи-учинчи ўринларни эгаллашди.

Эркаклар ўртасида москвалик Европанинг абсолют чемпиони Виктор Клименко биринчи ўринни олди. Жаҳоннинг собиқ чемпиони Михаил Воронин иккинчи, Европа чемпиони Николай Андриановга учинчи ўрин берилди.

▲ УРТА ОСИЁ геология ва минерология хомашёси илмий-текшириш институти йирик тадқиқот ўчоқларидан бирига айланган. Бу ерда олиб борилаётган илмий ишларнинг кўпи халқ хўжалиги аҳамиятига эгадир. Институтининг физика-химия методлари анализи бўлими бажараётган ишлар ҳам диққатга сазовордир.

Суратда: катта инженер М. Ражабова металларни текшириб кўрмоқда.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

„БУНАҚАСИНИ КЎРМАГАНМАН!“

(АДАБИЙ ФЕЛЬЕТОН)

«Яна бир неча дақиқалардан сўнг савлат тўкиб, шаҳдам қадамлар билан остонага келиб, эшигини қоқадиган Янги йил ҳақида ўйлар экан, у ўз миясининг қаерларидадир қайноқ ҳаётимиз симфониясига ҳамоҳанг бўлиб янграётган лирик тебранишлар, бағоят мазмундор мусиқавий куйлардан илҳомланиб, кўтаринки руҳ билан базмга таклиф этилган ўртоқларини кутаётганини англаб олди».

Савлат тўкиб келади? Янги йил-а? Нега энди бир неча дақиқалардан кейин келади? Аниғини билиш мумкинмасми? Янги йилнинг эшик қоқишини қандай тушуниш керак? Ахир, у одам эмас-ку, остонага шаҳдам қадамлар билан келиб тўхтайдиган? Қаҳрамон калласидаги лирик тебранишларни қандай изоҳлаш керак? Лирик тебранишлар мавжуд бўлган жойида эпик товланишларга ўрин йўқми? Яна ҳаёт симфониясини унинг миясидаги мусиқавий куйларга қиёслагани нимани англатади?

Борингки, буларни бир лаҳза табиий ҳол, деб тасаввур қилайлик. Лекин нима учун базм ҳақида гапириш зарур бўлиб қолди? Ахир, Янги йил кечаси, дейилса бўлмасмиди?! Наҳотки базм билан Янги йил качасининг фарқига бормаса ҳурматли муаллифимиз?

Йўқ, бунақасини кўрмаганман. Она сути оғзимга келиб, бу дунёдан кўз юмиш даражасига етай,деб қолган чоғда ҳам кўрмаганман. Дарё тошиб, тўпиғимга келмайдиган даражада қувонган пайтларимда ҳам кўрмаганман, бироқ хулоса чиқаришга шошилмай, давомини «хазм» қилишга уриниб кўрай: «Кутавериб, зерикканини сезиб қолгандан бўлди, шекилли, у нигоҳини деразадан ташқарига қадади. Нигоҳи билан нималарни нишонга олди экан? Бу ҳақда чуқур мулоҳаза юритди, узоқ ўйланди, лекин бир қарорга келишга уннаган маҳалда миясидаги куйлар тўлқинига ниҳоятда салмоқли фикрлари ғарқ бўлиб кетгандай туюлганини уқди. Машаққатли бош қотиришлардан кейин шунга амин бўлдики, у заррин нурлари бутун оламнигина эмас, балки унинг кўнглини юлдуздай, йўқ, ойдай равшан қилиб турган офтоб эканлигини аниқлашга эришганидан беҳад қувонди. Бироқ, шодлиги узоққа чўзилмай дарз кетди: Янги йилда қор ёғиши таомил тақозоси эмасми? Ахир, Қорбобо деган шахсни қордан ясамай нурдан бунёд этишадими?

Хилма-хил ажойиботлар, ақлга сиғмайдиган тасодифларга тўла табиат қаҳрамонимиз миясинигина эмас, балки бутун вужудини, бутун қалбини алғов-далғов қилиб юборган ташвишларнинг маъносини барча мураккабликлари билан тушуниб олгандай кўриб бўлмайдиган куч воситасида қуёшни уфқ орқасига ҳайдаб юборди-да, само бағрини булутларга тўлдириб ташлади ва бу булутлар яшин тезлигида қор ишлаб чиқаришга киришди».

Кўчирмани шу ерда тўхтатиб, унда ифодаланган мулоҳазалар мағзини чақишга интилгандик, бироқ барча интилишларимиз чиппакка чиқди: бунақа бачкана, мантиқсиз, маъносиз ўхшатишлар, сифатлашлар, истиораларни жаҳон адабиётининг энг пасткаш қаламкашларида ҳам кўрмаганман!

Фаросатсизликни қарангки, қаҳрамон деразага нигоҳ қадаган эмиш. Наҳотки шундай бўлса? Ахир, нигоҳ найза эмас-ку? Буниси ҳам етмагандай нигоҳи билан нимани нишонга олгани ҳақида мулоҳаза юритилади. Бунга қандай қараш керак? Ахир, нигоҳ тўппонча ёки автомат эмас-ку! «Шодлигига дарз кетди» деганда нимани англаймиз? Бундай дейишга қадай тили борди экан? Қанақа виждон билан шодликни «девордай дарз кетади» деган экан?

Муҳтарам қаламкашимизнинг, айниқса, табиат қонунларини ақлга бўйсундиришга уринишлари жиддий эътироз туғдиради. Наҳотки у онг, тафаккур кучи билан қор ёғдириш мумкин эмаслигидан бехабар бўлса? Наҳотки табиатнинг объектив қонунларини субъектив ҳаракатлар билан ўзгартиришга ҳадди сиғса?

Тўғри, Янги йилни қорсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Шунинг учун «бир дамда осмон юзини булутлар қоплаб, оппоқ пахтага ўхшаш қор ёға бошлади» дейиш ҳақиқатдан йироқ эмас. Негаки, аксари ҳолларда табиат гўё инсон кўнглидагини билгандай иш тутадики, буни эътибордан соқит этиш асло ярамайди. Лекин, қорсиз келган Янги йил учрамайдими? Учрайди! Ахир, истиснолардан кўз юмиш мумкин эмас-ку! Дарвоқе, қорсиз Янги йил типик деб, эътироф этилмайди. Лекин, бунга қарши чиқиш табиатни инкор этишдай бир гап.

Афсуски, ҳикояда бунга эътиборсизлик билан қаралган. Масаланинг ташқи либоси тўғрисида узундан узоқ сўзланади, аммо унинг ичига кириб бориш,у ердаги маъно, мазмунни ҳақиқат тарозида ўлчаш вазифаси бажарилмаган. Буни кечириш мумкинми? Мутлақо!

Шубҳасизки, қаламкашда беқиёс талант мавжудлиги ўз ўзидан кўриниб турибди. Чунончи, унинг аломат асарлар ёзишга интилиб, ноёб ва нодир сўз, ибораларни бир бирига чатиб-боғлаб қўйиши, маҳорат техникасини такомиллаштиришда кибернетикадан фойдаланишга уриниши ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашга лойиқ.

Минглаpча таассуфлар бўлсинким, истеъдод имкониятлари тўлақонли асар яратишга сафарбар этилмаган. Оқибатда гоҳида шундай фикрлар баён этиладики, уларга хайрихоҳ бўлиш қатъиян мумкин эмас. Жумладан, қор бобо шахс деб юритилиши, қор ишлаб чиқарилишига доир мулоҳазаларида на мантиқ, на маза, на матра бор! Ахир, тилимиздаги ҳар бир гап, ҳар бир жумлада тонна-тонна маза мавжудки, буни қаламкашлар юзага чиқариб, кенг китобхонлар оммасини таъминламаса, бошқа ким таъминлайди?!

Йўқ, ҳали асар юзасидан узил-кесил ҳукм чиқаришга вақт ҳам, сабр-тоқатим ҳам етмайди, дейишга журъат этолмайман. Чунки, ҳар қандай сассиқ, расво нарсадан фазилат излаш мен учун ҳам фарз, ҳам қарз. Шунга кўра ҳикоя билан танишишни давом эттираман: «Худо омадимизни берди, шекилли, ҳамма ёқ оппоқ қор билан қопланди. «Худо? Йўқ нарса қандай омад бериши мумкин? Тўғри, худонинг йўқлигига мактабда ўқиб юрган пайтларимдаёқ ишонч ҳосил қилганман, сўзда ҳам, амалда ҳам атеист эканлигим бутун дунёга аён. Лекин, негадир «худо», «пайғамбар», «шайтон», «имон» деган сўзлар ҳалигача истеъмолдан чиқиб кетмади. Тилчилар нима билан шуғулланар экан? Ахир, диний ақидаларни ифодалайдиган сўзларни истеъмолдан қувиб чиқариш уларнинг асосий вазифаларидан бири эмасми? Қизиқ, менга нимаси таъсир қилади шундай вазиятнинг ? Ўзим тушунолмайман. Токарлигимни қойиллатиб юравермайманми?

Мен шу ерда кўчирмани узиб қўйиб, мамнуният билан шуни қайд этмоқчиманки, муаллиф ишчи образини яратишда замон билан ҳамнафас бўлган. Ахир, оддий ишчи тил проблемаларини ечиш учун бош қотиради-ку! Ахир, бу қаҳрамон руҳидаги эпик кулочкашликнинг интеллектуализм билан суғорилганидан гувоҳлик бермайдими?!

Бунақасини областимиз миқёсидагина эмас, балки республикамиз, ҳатто жаҳон адабиёти даражасида кўрмаганман! Лекин, шунга афсусланмасдан иложимиз йўқки, муаллиф қаҳрамон интеллектуализмини замон ҳақиқати, бадиий ҳақиқатга айлантиришда оқсаган. Бундан ташқари, ниҳоятда кўп мантиқсизликларга, мавҳумликларга, бирёқламаликларга қул бўлиб қолган. Жумладан, қаҳрамон токарь бўлиб ишласа-ю, нима учун тил муаммоларини ечишга қўл уради. Ахир, тил металл эмас-ку, ундан ҳар хил деталлар яратса?! Ёки кундуз ишлаб, кечаси университетнинг филология факультетида таҳсил кўрадими?

Мана шу жумбоқ устида бош қотириш ва уни сўзсиз ҳал қилиш талаб қилинар эдики, буни оқибатсиз қолдирибди. Шунингдек, қаҳрамон хиргойи қилган қўшиқни ким тўқиган? Кўча болалари тўқиганми ёки муаллифнинг ўзими?

Бу жумбоқ ҳам жумбоқлигича қолиб кетади. Бунинг устига қаҳрамоннинг гоҳо «воҳай бола»га, гоҳо «чача»га муккасидан кетиши очилмайди. Нима учун шундай бўлган? Ахир, ижобий қаҳрамоннинг бундай қўшиқларни куйлаши салбийликка олиб келади-ку? Ёки қўшиқ киноя тарзида куйланиб, уни яратганлар устидан мазах қилиб кулишаяптими?

Ҳикоянинг асосий сюжет линиясидаги фикрлар оқимида ўқувчилар шўнғиб кетиши аниқ. Ахир, қаҳрамон дастурхон тузатиб, меҳмонларни кутади-ю, аммо ҳеч ким келмайди. Маълум бўлишича, ўртоқлари сизникида базм қиламиз, Янги йилни сизникида ўтказамиз, деб ҳазиллашган эмиш.

Ҳазиллашса, ҳазиллашаверсин, аммо бунинг китобхонлар оммасига қандай алоқаси бор?

Энди бемалол хулоса чиқаришимиз мумкин: ҳикоя китобхонлар қалбига экилган зарарли уруғ, ундан дидсизлик, бепарволик деган иллатлар униб чиқади. Баъзи жузъий фазилатларидан қатъий назар, унга ижобий баҳо бериш катта жиноятдан бошқа нарса эмас, деб ўйлаймиз...

Танқидчилик осмонидаги юлдузларни бенарвон уришга ҳаракат қилиб юрадиган Шошқалоқбой Ҳовлиқмаев ҳикоя юзасидан туғилган мулоҳазаларига шу тариқа якун ясаётган пайтда хотини кириб келиб шундай деди:

— Божангизникида бомба портлагандай шовқин-сурон! Газетада ҳикоясини босиб чиқаришибди-ю, аммо қандайдир сабаблар билан номи тушиб қолибди, редакторга телефон қилиб: «қалам ҳақини ўзлаштиришга уринганингиздан шундай қилгансиз!» деб таҳдид қилмоқда...

— Тўхта, тўхта, қайси божам ҳақида гапираяпсан? Қанақа ҳикоя? Қанақа қалам ҳақи?

— Ҳовлиқмай эшитсангиз-чи, неча божангиз бор? Тошматийдан бошқа божангиз борми? Ҳа, ҳа, ўзингиз доимо кўкларга кўтариб юрадиган, областимиздагина эмас, балки республикамизда, ҳатто бутун дунёда шуҳрат қозонган санъаткорлар билан беллашса, белини синдирадиганлардан бири, деб мақтайдиган божангиз!

Шошқалоқбой Ҳовлиқмаев ўзини йўқотмади, лекин андак шошиб, ҳовлиқиб қолганини сезди-ю, ҳикояни қайтатдан таҳлил қилишга киришди.

Буни қарангки, ҳикоя «Базм» деб аталибди-ю, янги йил кечаси тасвирланибди. Ахир, бу новаторлик-ку! Қайси ёзувчи Янги йил кечасини рамзий маънода «Базм» деб атаган!

Йўқ, бунақасини кўзим кўриб, ақлим дунёни таний бошлагандан бери кўрмаганман!

Қаранг-а, Янги йилни савлат тўкиб келаётган одамга ўхшатибди! Бу ўхшатишни даҳолик ифодаси деб ҳисоблашга журъат этаман. Бошқача бўлиши мумкин эмас! Айниқса, қаҳрамон миясидаги лирик тебранишларнинг ҳаёт симфониясига таққосланиши муваффақиятли чиққан. Табиатдан инъом-эҳсон кутиб ўтирмай, уни ўз измига бўйсундириб, Янги йил арафасида қор ёғдиришига тасанно айтмасдан иложимиз йўқ!

Ҳикоянинг сюжетидаги воқеалар фақат ўзимизнинг адабиётимиздагина эмас, балки бутун дунё ёзувчилари ижодида қаламга олинмаган оригинал мазмун касб этади.

Йўқ, қаҳрамон билан унинг ўртоқлари ҳазиллашиб Янги йил кечасини бирга ўтказишга аҳд қилиши, лекин бу аҳднинг ўринланмай қолишини ҳеч қачон кўрмаганман!

Тўғри, айрим жузъий нуқсонларга йўл қўйилган. Чунончи, қаҳрамон токарь деб таништирилади-ю, аммо унинг «худо», «пайғамбар», «шайтон» деган сўзларни ишлатиши-ишлатмаслиги махсус проблема даражасига кўтарилганки, бунга қўшилиб бўлмайди. Аммо, умуман, ҳикоя Тошматий ижодининг чўққиларидан бири бўлиб қолади.

Йўқ, «Базм» ҳикояси ноёб дурдона! У шунчаки бир асар, деб қаралиши асло мумкин эмас. Ахир, асарга имзо қўйилмаган, тўғрироғи имзосиз босилиб чиққан. Буни мен фазилат, деб баҳолашга тайёрман! Негаки, ҳикоянинг ҳар бир сўзи, ҳар бир жумласи, ҳар бир гапи «бизга Тошматий жон ато қилган!» деб тургандай жаранглайди!

Жаранглаcа жаранглагандир, аммо бунақасини кўрмаганимиз маъқул!

Норбой ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6 ФЕВРАЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Солистлар: Дилором ҚАЮМОВА, Гулшод ОТАБОЕВА, Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА, Назира ШЕРАЛИЕВА, Аҳмад ШУКУРОВ.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Дилбар ФАЁЗОВА ва бошқалар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Ҳаким НИШОНОВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — Кўрсатувлар программаси, 11.00 — Янгиликлар, 11.10 — Бир ёш йигит ҳаётидан тўрт саҳифа (бадиий фильм, ўзбек тилида), 12.25 — Кўрсатувлар программаси.

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Кўҳна саройда (мультфильм), 18.10 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 18.25 — Капитан Тенкеш (телевизион бадиий фильмнинг 2, 3 ва 4 сериялари), 19.20 — «АЯ». СССР халқ артисткаси ЛУТФИХОНИМ САРИМСОҚОВАнинг ижодий портрети, 20.05 — «Ахборот» информацион программаси, 20.30 — «Бир актёр театри. Уйғун. «ВАФО». Р. Бобожон. «ОБИҲАЁТ».

21.15 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биология. 9-синф. Эволюциянинг биографик далиллари (ўзбек тилида).

18.20 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

21.15 — Цирк программаси, 21.45 — Врач маслаҳати, 22.00 — «Уларни тоғлар билади», «Кўҳна Тбилиси куйлари» (телевизион фильмлар, рус тилида).

22.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ХОККЕЙ. СССР биринчилиги учун. «СПАРТАК» (Тошкент) — «СТРОИТЕЛЬ» (Қарағанда). Танаффус вақтида киноочерклар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/II да Севги тумори, 5/II да Севилия сартароши, 6/II да Беҳуда эҳтиёткорлик (кундузи), Риголетто (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/II да Мирзо Улуғбек, 5/II да Олтин девор (кундузи), Алжонларим (кечқурун), 6/II да Олтин девор (кундузи), Шоҳ Эдип (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/II да Менинг жаннатим, 5/II да Ажаб савдолар, 6/II да Ҳалима.

КИНО

Жаноб Крюшо Нью-Йоркда — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да).

Сиртаки — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли, «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2 ва кеч 9.45 минутда).

Ниқобли исёнчи (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Жаноби олийларининг адъютанти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дайди (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Қора ҳолли оққуш — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кунгабоқар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Россия империясининг салтанати ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Чексиз муҳаббат сўқмоқлари бўйлаб — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ХУШ ХАБАРЛАР

МАДАНИЯТ-ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИ

Ҳамма район марказларида ҳозир маданият ва истироҳат боғлари бор. Бу йил областимизда яна учта маданият ва истироҳат боғи ташкил этилади. Навқирон район Оҳангаронда бунинг учун беш гектар ер ажратилди. Маданият ва истироҳат боғида махсус стендлар ташкил этилиб, унда районнинг истиқболи ва келажагини акс эттирувчи фотовитриналар, алоҳида дам олиш хоналари, ўқув заллари ҳам мавжуд бўлади. Турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказиш учун алоҳида заллар ташкил этилади. Шундай маданият ва истироҳат боғларини Оққўрғон ҳамда Янгийўл районининг Чиноз зонасида ташкил қилиш мўлжалланмоқда.

ЯНГИ ДОРИХОНАЛАР

Ангрен шаҳрида қад кўтараётган янги типдаги бу икки қаватли бино янги дорихонадир. Унинг ёнида эса янги поликлиника қурилади. Шундай дорихоналар Пискентда ҳам қурилаётир. Қибрай марказида қад кўтараётган янги дорихона эса яқин кунлар ичида ишга туширилади. Дорихоналарни жиҳозлаш учун Польшадан жиҳозлар келтирилди.

Баъзи жойларда биноси анча эскириб қолган аптекаларни янги бинога кўчириш ишлари ҳам олиб борилади. Колхоз-совхозларда саккизта янги дорихона қурилади. Уларни Орджоникидзе районидаги «Кирпичний» посёлкасида, Оҳангарон районидаги Ҳамза номли колхозларда қуриш мўлжалланади.

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ

Шу кунларда Тошкент округ офицерлар уйи ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Катта залда тасвирий санъатда спорт мавзусига бағишланган кўргазма намойиш қилинмоқда.

Кўргазмага жами 180 га яқин асар қўйилган. Улар орасида Москвадаги Марказий кўргазма залидан келтирилган спорт ҳақидаги суратлар катта ўрин эгаллаган. Унда барча қардош республикалар рассомларининг энг яхши асарлари жамланган.

Спортнинг турли соҳалари — чанғида учиш, гимнастика, сузиш, кураш, югуриш каби кўплаб турлари тўғрисидаги бу асарлар нозик дид ва маҳорат билан яратилганлиги барчани ўзига мафтун этмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, кўргазма залида тошкентлик рассом В. С. Паршининнинг иккита линогравюраси ўрин олган. Булар энг яхши экспонатлардан бири, деб ҳисобланаяпти. Бундан ташқари, вильнюслик И. С. Пакурнинг «Шахматчилар», тбилисилик Г. И. Тогошвилининг «Гимнастика» деб номланган асарлари ҳам томошабинларнинг юқори баҳосига сазовор бўляпти.

М. ЗАРИПОВ.

▲ ПИСКЕНТ районидаги «Гулистон» колхози болалар боқчасида ҳозир кўпгина кичкинтой тарбияланмоқда. Кенг ва ёруғ хоналарда кичкинтойлар билан турли қизиқарли машғулотлар олиб борилади. Бунда тарбиячи М. Муродхонованинг роли каттадир.

Суратда: Боқча мудираси К. Абдураҳмонова билан тарбиячи М. Муродхоновалар кичкинтойлар билан.

А. МАЛЬЦЕВ фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Маъсул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуш, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34045. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30259 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—02186 ИНДЕКС 64697. Б. 1680.